

Eesti Pakendiringlus

OÜ Eesti Pakendiringlus

2021. aasta tegevusaruanne

www.pakendiringlus.ee

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Tekkekohal ning avaliku konteinervõrgustiku kaudu kogutud pakendijäätmed	4
3. Avalike kogumiskohtade tihedus	6
4. Taaskasutuse teenustasud ja pakendimaterjali kokkuostuhinna muutused	8
5. Teavitustegevused ja selle maksumus	9

1. Sissejuhatas

OÜ Eesti Pakendiringlus Eesti on suurima pakendijäätmete kogumismahu ja kliendibaasiga pakendijäätmete taaskasutusorganisatsioon.

Läbi tegevusajaloo on pakendiettevõtetega sõlmitud üle 4000 lepingut. Erinevatel põhjustel (muudatused seadusandluses, majandustegevuse lõpetamine, tegevuse ümberkujundamine) on aruandeid esitanud ettevõtete arv väiksem – 2021. aastal esitas aruandeid 1965 ettevõtet. OÜ Eesti Pakendiringlus käive oli 2021. aastal 7 123 306 mln eurot.

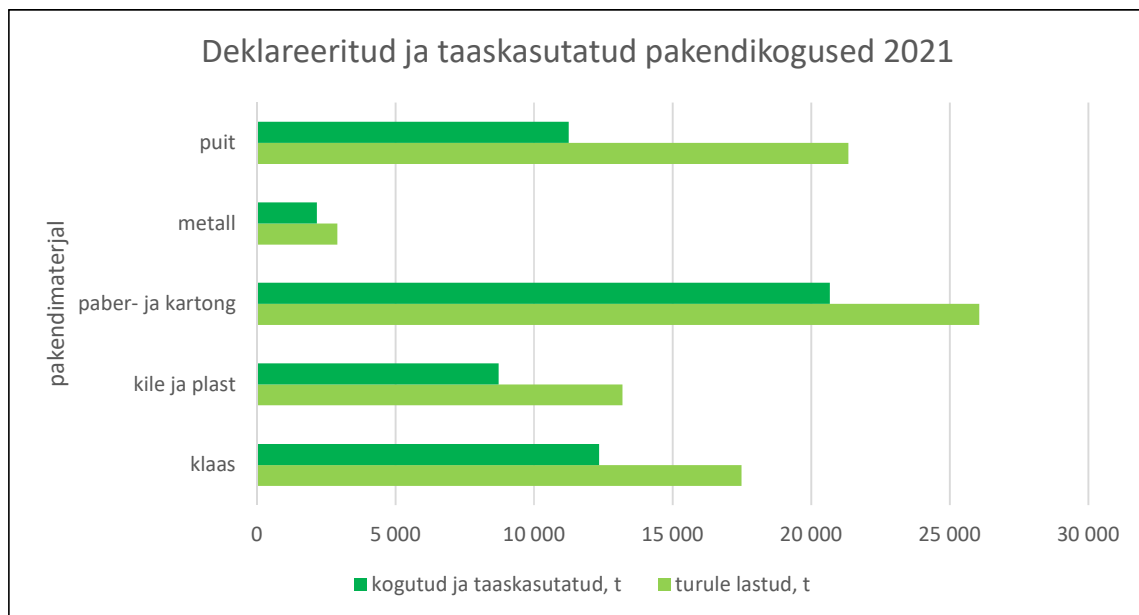
2021. aastal viis Pakendiringlus läbi pakendite sorteerimishanke, mille võitis Eesti Keskkonnateenused AS.

2. Tekkekohal ning avaliku konteinervõrgustiku kaudu kogutud pakendijäätmed

Aastal 2021 deklareeriti OÜ Eesti Pakendiringlusele kokku ligi 80 979 tonni turule toodud pakendeid. Siinkohal tuleb arvestada, et kuna mitmed pakendiettevõtted alles lõpetavad oma pakendiauditeid, siis võivad audiitorite soovitude kohaselt nii mõnegi ettevõtte lõplikud pakendiandmed muutuda.

Võrdluseks: 2020. aastal deklareeriti kokku 74 760 tonni turule lastud pakendeid ning 2019. aastal 75 900 tonni pakendeid.

OÜ Eesti Pakendiringlus kogus ja taaskasutas 2021. aastal kokku ligi 55 130 tonni pakendijäätmeid. Täpsemalt on deklareeritud ja taaskasutatud materjali jaotus toodud joonisel 1.

Joonis 1. Deklareeritud ja taaskasutatud pakendikogused 2021. aastal (tonn)

Esitame tabelis 1 andmed tekkekohal ning avalikust konteinervõrgustikust pärinevate pakendijäätmete kohta.

Tabel 1. Tekkekohal ning avalikust konteinervõrgust kogutud pakendijäätmed

Pakendimaterjali liik	Tekkekohal ja avalikust võrgust kogutud (t)	Jäätmekäitleja
Klaas	12 355	AS Eesti Keskkonnateenused
Puit	11 239	Ragn-Sells AS, Metrosystem OÜ, AS Eesti Keskkonnateenused, OÜ WoodExpo
Papp ja paber	20 662	AS Eesti Keskkonnateenused, Infokaitse OÜ, Vaitorg OÜ, Ragn-Sells AS
Metall	2 152	AS Eesti Keskkonnateenused, Cronimet Nordic OÜ
Plast ja kile	8 722	Infokaite OÜ, AS Eesti Keskkonnateenused, Vaitorg OÜ, Ragn-Sells AS

3. Kogumiskohtade tihedus

OÜ Eesti Pakendiringlus avalike pakendikonteinerite kogumisvõrk ulatus kõikidesse omavalitsustesse juba aastal 2006. Koostöölepingud omavalitsuse territooriumil pakendijäätmete kogumiseks oli 2020. aastaks sõlmitud 76 kohaliku omavalitsustega. Seoses Eestis toimunud haldusreformiga on tulnud mitme kohaliku omavalistuse koostöölepinguid täiendada või uuesti sõlmida, see tegevus jätkus veel 2021. aastal. Kokku oli 2021. aasta lõpuks üle Eesti kasutatava avaliku kogumisvõrgustiku suuruseks üle 2900 pakendijäätmete kogumisvahendit ning see laieneb veelgi.

Täiendavalt on antud korteriühistutele kasutamiseks üle 800 pakendikonteineri, kuid neid ei ole avalikuks kasutamiseks mõeldud kogumisvõrgustikus arvestatud. 2022. aastal plaanime laiendada korteriühistute juures pakendite kogumist.

Avalikku konteinerparki uuendame jooksvalt, nt lisasime 2021. aastal üle Eesti ca 300 pakendikogumise konteinerit. Mahu suur kasv tuli tänu omavalitsustele, kes leidsid lepingute uuendamise käigus juurde mitmeid kohti avalikus ruumis pakendite kogumiseks. Avalike pakendikonteinerite asukohad omavalitsuste kaupa on toodud veebilehel www.pakendiringlus.ee, kokku on Pakendiringlusel hetkeseisuga avalikuks kasutuseks pakendikonteinereid paigaldatud 3191 tk.

Aastal 2022 jätkame avaliku pargi laiendamisega, mille jaoks palume kohalikel omavalitsustel koostöös meiega leida sobivaim asukoht ja võimaldada kogumiskoha kasutuselevõtt. Samuti arendame edasi kohtkogumist – oleme planeerinud Tartu ja Tallinna korteriühistute juures toimivat klaaspakendi eraldi kogumist laiendada ka väljapoole: näiteks Kiili, Raasiku, Jüri, Jõelähtme, Aruküla, Tabasalu ja Elva. Tänase seisuga on kahjuks huvi olnud pigem leige, kuigi teenus korteriühistutele on tasuta. Põhiliseks probleemiks on olnud ruumipuudus, aga ka vähene huvi korteriühistute (juhatuse) poolt.

Suureks probleemiks on endiselt, et pakendikonteineritesse tuuakse palju biojätmetega määrdunud pakendeid, mis määrivad ka teisi pakendeid ning seetõttu saab ringlusse suunata oluliselt vähem materjali. Endiselt tuuakse konteineritesse palju ka muid mittesobivaid jätmeid. Äärmise abinõuna, kui pakendipunkt pikema aja jooksul väga risustatuks osutub, oleme pakendipunkti teisaldanud teise asukohta (nt avalikkumasse ja käidavamasse asukohta). Suureks abiks oleks, kui omavalitsus võtaks oma territooriumil vastutuse pakendipunktide heakorra tagamisel. Heaks näiteks on Kuressaare ja Tartu linn, kes paigaldasid 2020. aastal problemaatilistesse pakendipunktidesse kaamerad (sh ajutiselt). Selliselt on võimalik risustajaid tabada ning juhtida ka avalikkuse tähelepanu sellele, kuidas käituda ei tohi. Hea näide on ka Hiiumaa ja Viimsi vald, kus kohalik omavalitsus jälgib

valvekaamerateest pidevalt pakendipunktides toimuvat ning tihti on pakendipunkti ehitusjäätmel toonud isik pidanud tagasi tulema ja ehitusjäätmel jäätmejaama toimetama.

Loodame, et Keskkonnaministeerium tuleb siinkohal appi ja innustab kohalikke omavalitsusi oma haldusterritooriumil toimuva eest rohkem vastutust võtma ning paigaldama problemaatilistesse kohtadesse kaamerad ja tegelema pahatahtlike elanikega.

Pakendikonteinerite ületäituvus on jätkuvalt probleemiks. Peamiselt on selle probleemi sisuks optimaalseimate tühjendusgraafikute keerukas ennustamine ja korraldamine vastavalt täituvusele. 2021 aastal oli ületäituvusi vähem, kuna avalikke konteinereid on juurde tulnud ning konteinerite täituvuse pidev jälgimine on aidanud graafikuid muuta optimaalsemaks. Tihti rikub tühjendusgraafikuid mittevastavate jäätmete osakaal konteineris.

Palju parem on olukord pakendikoti või korteriühistute juurest konteineriga kogumisel, kus pakendijäätmete üleandjal on vastutus sisu ees. Trahvina mõjuv tühisõidu arve, siis kui jäätmekäitleja ei ole saanud kavandatud ajal jäätmeid kliendi juurest n-ö peale võtta, on kindlasti motivaatoriks, et üleantavad pakendijäätmel oleks korralikult sorteeritud ega sisaldaks biojäätmel.

2021. aastal panustasime konteinerite remonttöösse rohkem kui eelnevatel aastatel ning aastal 2022 plaanime samuti rohkem tähelepanu pöörata avaliku pargi konteinerite välimusele ja korrashoiule.

Koostöös Kuhuviia.ee-ga (SA Things) on jooksvalt uueneval veebilehel www.pakendiringlus.ee kaardirakendusena ülevaade kogu Eestis asuvatest pakendikonteineritest. Andmeid täiendatakse jooksvalt.

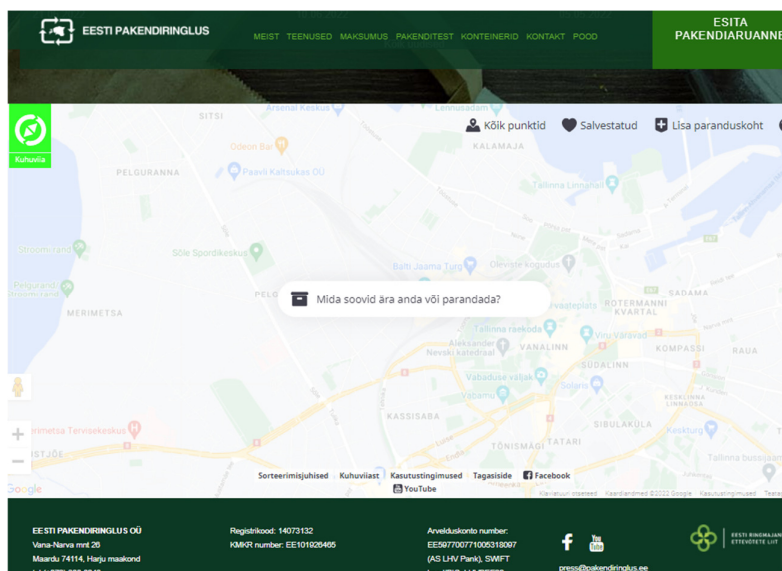

Foto 1. Kuvatõmmis - kaardirakenduse kujutis veebilehelt www.pakendiringlus.ee

4. Taaskasutuse teenustasud ja pakendimaterjali kokkuostuhinna muutused

2021. aastal teenuse hinnad ei muutunud, küll aga teavitasime kliente, et aastal 2022 muutub joogikartongi tariif. Senise 111 €/t asemele hakkab 2022. a kehtima hind 190 €/t. Seda põhjusel, et Pakendiringlus soovib ringlusse suunata ka joogikartongi, mida varem ei tehtud, kuna joogikartongil eraldi taaskasutusmäära ei ole ja selle materjaliliigi ringlusse välja korjamiseks ei olnud ka kuludele katet. Pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise teenustasud kogutud ja taaskasutatud pakendimassi tonni kohta on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 2. Pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise teenustasud

Müügapakendid	
Klaas ja keraamika	108.00 €/t
Paber ja kartong	111.00 €/t
Plast	430.00 €/t
Metall	270.00 €/t
Puit	44.00 €/t
Muu materjal	430.00 €/t
Joogikartong	190.00 €/t
Veo- ja rühmapakendid	
Paber ja kartong	100.00 €/t
Plast	115.00 €/t
Metall	135.00 €/t
Puit	44.00 €/t

Taaskasutusorganisatsioon ise ei ole olnud üheski käitlusetapis jäätmete omanikuks. OÜ Eesti Pakendiringlus kogumisvõrgu kaudu kogutud ja taaskasutusse suunatud pakendijäätmed on müünud edasi vastav jäätmekäitleja ning seega puudub OÜ-l Eesti Pakendiringlus täpne ülevaade hindadest, millega jäätmekäitlusettevõtted materjale kodumaistele või välismaistele ümbertöötlejatele edasi müüvad. Samuti puudub meil ülevaade muutustest kokkuostuhindades.

5. Teavitustegevus

Vastavalt pakendiseaduse § 17⁴ lõikele 5 peab keskkonnaministri poolt akrediteeritud taaskasutusorganisatsioon tegema teavitustööd pakendijäätmete taaskasutamisest minimaalselt mahus 1% kalendriaasta käibest.

OÜ Eesti Pakendiringlus aastakäive 2021. aastal oli 7,123 mln eurot ning teavituskulude minimaalne summa 1% käibest sai teostatud – teavituskulu oli kokku 0,075 mln eurot.

2021. aastal alustasime klaaspakendi kogumiskampaaniaga „Terve elu alles ees“. Kampaania eesmärk oli kutsuda üles rohkem klaaspakendeid muudest pakenditest eraldi sorteerima ning juhtida tähelepanu klaasmaterjali pea lõpmatu arv kordi taaskasutamise võimalusele.

Kampaania reklaami saab näha Pakendiringluse Youtube kanalist:

<https://www.youtube.com/channel/UChx2abj65cZl8JjhaNAaasw>

Reklaam:

<https://www.youtube.com/watch?v=hVmTq7rQ8ks>

Kokkuvõttev saade kampaaniast:

<https://www.youtube.com/watch?v=spF5dCuginM>

Foto 2. Klaasikampaania reklaamplakat veebikeskkondades.

Eraldi sihtrühmana pöörasime tähelepanu korteriühistutele – see loob võimaluse veelgi mugavamalt ning ka tasuta klaaspakendeid ära anda.

Kogu klaaspakendi kogumiskampaania teavitustöö on kaasas lisana 1.

2021. aastal kutsusime koostöös Eesti Keskkonnateenused AS-ga ajakirjanikke ning erinevaid huvilisi vaatama pakendite sorteerimistehast Maardus. Jätkame kindlasti seda ka edaspidi kuna soovime, et inimesed, kes meile pakendeid taaskasutuseks üle annavad näeksid, mis pakenditest edasi saab ja kuidas peaks sorteerima, et võimalikult palju pakendeid ringlusse jõuaks.

Foto 2. Kuvatõmmis saatest „Osoon“ (ETV 29.03.2021).

2021. aastal jätkasime ka Pakendiringluse Facebooki ja Youtube kanali sisu tootmisega ning veebilehe täiendamisega. Kuna Facebooki kanal on muutunud väga otseseks teabevahenduskanaliks, on plaanis sellesse panustada ka 2022. aastal. Youtube kanalist leiab saateid ja videoid, mis on Pakendiringluse osaluspanusega toodetud, eesmärgiga tõsta elanike keskkonnateadlikkust ning motiveerida üha enam inimesi ka pakendijäätmeid sorteerima.

Foto 3. Kuvatõmmised keskkonnasaatest „Jälg“ – pakendivaba elu ja sorteerimine (A. Harkmann ja H. Hanso).

Ringmajandusettevõtete Liidu (ERMEL) liikmena panustasime Hiiumaa vallavalitsuse ja ettevõtetega koostöö pilootprojekti, millega said Hiiumaa 8 kooli endale 37 sorteerimisjaama. Rohkem infot projekti kohta: <https://www.rmee.ee/hiiumaal-labi-viidud-pilootprojekti-tulemused-naitavad-kui-pakkuda-mugavat-voimalust-tekkekohal-jaatmeid-liigiti-koguda-siis-suurem-osa-inimestest-seda-ka-teeb/>. Samuti osalesime ERMELi liikmena mitmetel infopäevadel ja -üritustel.

Foto 4. Leiutajate kuu üritus PROTO avastustehases novembris 2021 (papi korduskasutus).

Ülevaade meediakajastustest on Lisas 2.

Nagu mainitud, jätkus koostöö ka Kuhuviia.ee-ga, millesse on kaasatud ka teised TKOd. Teavituskooostööd tegime koostöös ka Tootjavastutusorganisatsioon OÜga, Viimsi kogumislahenduse muutuse raames. Jätkasime tavapäraseks saanud teavitustegevusi erinevatel vähestel väliüritustel, mis 2021. aastal toimusid. Jätakuvalt jagasime huvilistele välja koolikotiprojekti „Sorteerides annad pakendile uue elu“ komplekte.